

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження голови
обласної державної
адміністрації, начальника
обласної військової
адміністрації

31.01.2024 № 44

ПОЛОЖЕННЯ
про Департамент захисту довкілля Запорізької обласної державної
адміністрації

1. Департамент захисту довкілля Запорізької обласної державної адміністрації (далі - Департамент) є структурним підрозділом Запорізької обласної державної адміністрації, підпорядковується голові Запорізької обласної державної адміністрації, а також підзвітний і підконтрольний Міністерству захисту довкілля та природних ресурсів України з питань, що належать до його компетенції.

2. Департамент у своїй діяльності керується Конституцією та законами України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, наказами Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, іншими нормативно-правовими актами центральних органів виконавчої влади, розпорядженнями та наказами голови Запорізької обласної державної адміністрації, начальника Запорізької обласної військової адміністрації, рішеннями Запорізької обласної ради, а також цим Положенням та чинним законодавством.

3. Основними завданнями Департаменту є:

1) забезпечення реалізації на території Запорізької області державної політики у сферах охорони навколошнього природного середовища, раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів (земля, поверхневі та підземні води, атмосферне повітря, ліси, тваринний і рослинний світ), управління відходами (крім поводження з радіоактивними відходами), екологічної безпеки, заповідної справи, формування, збереження та використання екологічної мережі;

2) здійснення регулювання природокористування у сферах охорони навколошнього природного середовища, раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів, забезпечення екологічної безпеки, у сфері управління відходами (крім поводження з радіоактивними відходами), організацій, охорони і використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду України, формування, збереження та використання екологічної мережі;

3) інформування населення шляхом оприлюднення інформації на офіційному вебсайті Запорізької обласної державної адміністрації про стан навколошнього природного середовища, оперативне оповіщення про виникнення надзвичайних екологічних ситуацій та про хід виконання заходів щодо їх ліквідації.

4. Департамент відповідно до покладених на нього завдань виконує наступні функції:

1) організовує виконання Конституції і законів України, актів Президента України, Кабінету Міністрів України, наказів Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, інших центральних органів виконавчої влади, розпоряджень та наказів голови Запорізької обласної державної адміністрації, начальника Запорізької обласної військової адміністрації, рішень Запорізької обласної ради та здійснює контроль за їх реалізацією;

2) аналізує стан та тенденції соціально-економічного і культурного розвитку в галузі охорони навколошнього природного середовища в межах Запорізької області;

3) співпрацює з місцевими органами виконавчої влади, територіальними органами міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, підприємствами, установами та громадськими організаціями у сфері охорони навколошнього природного середовища, раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів;

4) бере участь у розробці, реалізації та контролі за виконанням регіональних та місцевих програм охорони навколошнього природного середовища і внесення змін до них;

5) здійснює державний контроль за дотриманням підприємствами, установами та організаціями екологічних вимог у межах визначених повноважень;

6) подає пропозиції до Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України щодо фінансування природоохоронних заходів за рахунок коштів державного бюджету;

7) готує щороку Регіональну доповідь про стан навколошнього природного середовища у Запорізькій області;

8) сприяє екологічній освіті, просвіті та екологічному вихованню громадян, діяльності громадськості тощо;

9) забезпечує реалізацію державної політики у сфері охорони, використання і відтворення тваринного світу, організовує і здійснює державне регулювання та контроль в межах повноважень та у способи, що передбачені Конституцією та законами України, за охороною, використанням і відтворенням тваринного світу, забезпеченням ведення моніторингу, державного кадастру та державного обліку об'єктів тваринного світу, які перебувають на території Запорізької області;

10) здійснює контроль за додержанням вимог законодавства про охорону навколошнього природного середовища, використання і відтворення тваринного світу;

11) затверджує за поданням Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України для підприємств, установ і організацій ліміти використання природних ресурсів (крім природних ресурсів загальнодержавного значення);

12) готує та подає в установленому порядку Екологічний паспорт Запорізької області;

13) забезпечує виконання зобов'язань за міжнародними договорами України щодо охорони навколошнього природного середовища на відповідній території;

14) бере участь у підготовці пропозицій до проектів стратегій, програм соціально-економічного та природоохоронного розвитку Запорізької області;

15) забезпечує, у межах своїх повноважень, захист екологічних прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб, зокрема дотримання положень Орхуської конвенції;

16) здійснює оцінку впливу на довкілля та інші повноваження, передбачені Законом України «Про оцінку впливу на довкілля» та іншими нормативно-правовими актами;

17) здійснює повноваження при проведенні процедури стратегічної екологічної оцінки, передбачені Законом України «Про стратегічну екологічну оцінку» та іншими нормативно-правовими актами;

18) здійснює регіональний моніторинг проблемних питань реалізації державної політики у сфері охорони навколошнього природного середовища, раціонального використання, відтворення і охорони природних ресурсів, готує та подає пропозиції щодо їх врегулювання Запорізькій обласній державній адміністрації;

19) у напрямі організації регіонального моніторингу навколошнього природного середовища виконує функції органу управління якістю атмосферного повітря на території області;

20) здійснює підготовку висновків щодо відповідності заходів Переліку видів діяльності, що належать до природоохоронних заходів;

21) бере участь у реалізації економічного механізму природокористування, здійсненні заходів щодо популяризації ефективного та щадливого використання природних ресурсів;

22) бере участь в обстеженні територій природно-заповідного фонду;

23) бере участь у проведенні обліків мисливських тварин;

24) встановлює умови скидання дренажних вод у водні об'єкти;

25) погоджує ліміти споживання питної води для промислових потреб комунальних і відомчих господарсько-питних водопроводів;

26) погоджує індивідуальні технологічні нормативи використання питної води для підприємств, які надають послуги з централізованого водопостачання та/або водовідведення;

27) погоджує індивідуальні регламенти скидання вод з накопичувачів промислових забруднених стічних вод і технологічних водойм у поверхневі водні об'єкти;

28) погоджує проекти проведення на землях водного фонду робіт, пов'язаних з будівництвом гідротехнічних, лінійних та гідрометричних споруд, поглиблення дна для забезпечення судноплавства, видобування корисних копалин (крім піску, гальки і гравію в руслах малих та гірських річок), розчисткою русел річок, каналів і дна водойм, прокладання кабелів, трубопроводів, інших комунікацій, а також бурових геологорозвідувальних робіт;

29) погоджує місця та періодичність відбору проб, перелік контролюваних показників (для водокористувачів, які здійснюють скидання зворотних вод у водні об'єкти);

30) встановлює умови скидання шахтних, кар'єрних і рудникових вод у водні об'єкти;

31) опрацьовує, у межах своєї компетенції, пропозиції щодо розвитку та формування екологічної мережі Запорізької області та розширення природно-заповідного фонду;

32) вносить пропозиції відповідним органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування або розглядає пропозиції щодо створення нових, розширення існуючих територій та об'єктів природно-заповідного фонду або їх скасування;

33) погоджує проекти організації територій ботанічних садів, дендрологічних парків, зоологічних парків місцевого значення;

34) погоджує проекти утримання та реконструкції парків-пам'яток садово-паркового мистецтва місцевого значення;

35) погоджує проекти землеустрою щодо організації і встановлення меж територій природно-заповідного фонду місцевого значення;

36) погоджує перелік заходів з поліпшення санітарного стану лісів у межах території та об'єктів природно-заповідного фонду;

37) погоджує виділення особливо цінних захисних лісових ділянок;

38) погоджує місцеві схеми формування екологічної мережі;

39) затверджує ліміти на спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення;

40) розробляє та затверджує положення про території та об'єкти природно-заповідного фонду місцевого значення;

41) погоджує дозволи на спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення (крім корисних копалин);

42) розглядає матеріали щодо погодження надання мисливських угідь у користування;

43) погоджує ліміти добування (відстрілу, відлову) тварин, віднесених до державного мисливського фонду;

44) погоджує строки полювання (конкретна дата відкриття та закриття полювання на певний вид мисливських тварин, дні полювання протягом тижня) та порядок його здійснення, а також норми добування мисливських тварин;

45) погоджує пропускну спроможність мисливських угідь;

46) погоджує проекти організації та розвитку мисливського господарства;

47) здійснює координацію у сфері охорони, використання та відтворення рідкісних і таких, що перебувають під загрозою зникнення, видів тваринного і рослинного світу, занесених до Червоної книги України;

48) видає дозволи на спеціальне використання природних ресурсів у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення;

49) видає дозволи на відстріл та відлов хижих та шкідливих тварин, добування мисливських тварин для наукових цілей, переселення в нові місця перебування, відстріл та відлов вовків, лисиць, бродячих собак і котів, сірих ворон, не в мисливський сезон або/у заборонених для полювання місцях у межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

50) видає дозволи на селекційний та вибірковий діагностичний відстріли мисливських тварин для ветеринарно-санітарної експертизи в межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

51) погоджує документацію з землеустрою в межах повноважень, визначених Земельним кодексом України, в частині погоджень структурним підрозділом обласної державної адміністрації у сфері охорони навколошнього природного середовища;

52) організовує замовлення землевпорядної документації щодо організації і встановлення меж територій та об'єктів природно-заповідного фонду;

53) забезпечує ведення державного кадастру території та об'єктів природно-заповідного фонду;

54) реєструє дозволи на добування (збирання) тварин і рослин, занесених до Червоної книги України;

55) розглядає клопотання (заявки) на добування (збирання) тварин і рослин, занесених до Червоної книги України;

56) погоджує поділ лісів на категорії;

57) бере участь у підготовці і проведенні організаційних заходів щодо регіонального розвитку в сфері охорони навколошнього природного середовища;

58) бере участь, в межах повноважень, у погодженні місцевих планів управління відходами області;

59) бере участь у сприянні створенню об'єктів оброблення відходів в рамках співробітництва територіальних громад та створенні умов для організації та будівництва об'єктів оброблення відходів;

60) бере участь, в межах повноважень, у розробленні та реалізації регіонального плану управління відходами, здійсненні ефективності його виконання;

61) сприяє, в межах повноважень, забезпечення реалізації заходів Національного плану управління відходами та Національної програми запобігання утворенню відходів;

62) здійснює облік несанкціонованих сміттєзвалищ та відходів, власник яких не встановлений;

63) здійснює розгляд документів суб'єктів підприємницької діяльності, поданих для отримання, анулювання дозволу на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами, які належать до другої або третьої групи та за результатами їх розгляду готує проєкт розпорядження голови обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрації, про видачу, анулювання дозволів на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря стаціонарними джерелами суб'єктам господарювання, об'єкти яких належать до другої або третьої групи;

64) розглядає запити для отримання величин фонових концентрацій забруднювальних речовин в атмосферному повітрі розрахунковим методом (відповідно до законодавства);

65) організовує проведення консультацій з громадськістю з актуальних питань формування та реалізації державної політики на регіональному рівні відповідно до компетенції;

66) розробляє проєкти розпоряджень голови Запорізької обласної державної адміністрації, у визначених законом випадках - проєкти нормативно-правових актів з питань, віднесеніх до компетенції Департаменту;

67) розробляє проєкти рішень Запорізької обласної ради, проєкти обласних програм (в тому числі цільових) з питань, віднесеніх до компетенції Департаменту і організовує їх внесення на розгляд Запорізької обласної ради у відповідності до регламенту у встановленому законом порядку;

68) вносить пропозиції до проєкту обласного бюджету;

69) бере участь у погодженні проєктів нормативно-правових актів, розроблених іншими органами виконавчої влади;

70) бере участь у розробленні проєктів розпоряджень голови Запорізької обласної державної адміністрації, проєктів наказів керівника апарату Запорізької обласної державної адміністрації, проєктів нормативно-правових актів, головними розробниками яких є інші структурні підрозділи;

71) організовує, в установленому законом порядку, закупівлю товарів, робіт і послуг, необхідних для виконання своїх завдань;

72) забезпечує, у межах своїх повноважень, виконання завдань мобілізаційної підготовки, цивільного захисту населення, дотримання вимог законодавства з охорони праці, пожежної безпеки;

73) бере участь у підготовці звітів голови Запорізької обласної державної адміністрації в частині питань, що віднесені до компетенції Департаменту;

74) бере участь у розгляді звернень громадян і юридичних осіб із питань, віднесених до компетенції Департаменту;

75) забезпечує, у межах своїх повноважень, захист прав і законних інтересів фізичних та юридичних осіб;

76) готує самостійно або разом з іншими структурними підрозділами інформаційні та аналітичні матеріали для подання голові Запорізької обласної державної адміністрації;

77) забезпечує здійснення заходів щодо запобігання і протидії корупції;

78) здійснює підготовку (бере участь у підготовці) проєктів угод, договорів, меморандумів, протоколів зустрічей делегацій і робочих груп у межах своїх повноважень;

79) бере участь у роботі консультивно-дорадчих органів, робочих груп та комісій, створених відповідно до законодавства при Запорізькій обласній державній адміністрації та інших органів;

80) розглядає, в установленому законодавством порядку, звернення громадян;

81) опрацьовує запити і звернення народних депутатів України та депутатів відповідних місцевих рад;

82) забезпечує, у межах своїх повноважень, реалізацію державної політики стосовно захисту інформації з обмеженим доступом;

83) забезпечує доступ до публічної інформації, розпорядником якої є Департамент;

84) інформує населення про стан здійснення визначених чинним законодавством повноважень;

85) співпрацює з органами місцевого самоврядування та надає методичну допомогу з питань здійснення наданих їм чинним законодавством повноважень органів виконавчої влади в частині питань, які віднесені до меж компетенції Департаменту;

86) здійснює повноваження, делеговані органами місцевого самоврядування;

87) організовує роботу з укомплектування, зберігання, обліку та використання архівних документів;

88) бере участь у вирішенні, відповідно до законодавства, колективних, трудових спорів (конфліктів);

89) забезпечує захист персональних даних;

90) забезпечує підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації працівників;

91) здійснює інші, передбачені законом повноваження.

5. Департамент для здійснення своїх повноважень та виконання завдань, що визначені, має право:

1) одержувати, в установленому законодавством порядку, від інших структурних підрозділів Запорізької обласної державної адміністрації, місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій, незалежно від форм власності та їх посадових осіб інформацію, документи і матеріали, необхідні для виконання покладених на нього завдань;

2) залучати працівників інших структурних підрозділів Запорізької обласної державної адміністрації, підприємств, установ та організацій (за погодженням з їх керівниками), представників громадських об'єднань (за згодою) для розгляду питань, що належать до його компетенції;

3) вносити, в установленому законодавством порядку, пропозиції щодо уドосконалення роботи Запорізької обласної державної адміністрації з питань розвитку охорони навколошнього природного середовища;

4) користуватися, в установленому порядку, інформаційними базами органів виконавчої влади, системами зв'язку і комунікацій, мережами спеціального зв'язку та іншими технічними засобами;

5) скликати, в установленому порядку, наради, проводити семінари та конференції з питань, що належать до його компетенції;

6) брати участь у міжнародному співробітництві з питань, віднесеніх до компетенції Департаменту;

7) виступати замовником науково-дослідницьких робіт у сферах, що належать до компетенції Департаменту;

8) подавати відповідно до законодавства правоохранним та контролюючим органам інформацію про виявлені правопорушення.

6. Департамент, в установленому законодавством порядку та у межах повноважень, взаємодіє з іншими структурними підрозділами, апаратом Запорізької обласної державної адміністрації, органами місцевого самоврядування, територіальними органами міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, а також підприємствами, установами та організаціями, з метою створення умов для провадження послідовної та узгодженої діяльності щодо строків, періодичності одержання і передачі інформації, необхідної для належного виконання покладених на нього завдань та здійснення запланованих заходів.

7. Департамент очолює директор, який призначається на посаду і звільняється з посади головою Запорізької обласної державної адміністрації,

згідно з законодавством про державну службу за погодженнем з Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України у встановленому законодавством порядку.

8. Директор Департаменту:

- 1) здійснює визначені Законом України «Про державну службу» повноваження керівника державної служби в Департаменті;
- 2) здійснює керівництво Департаментом, несе персональну відповідальність за організацію та результати його діяльності, сприяє створенню належних умов праці;
- 3) подає на затвердження голові Запорізької обласної державної адміністрації Положення про Департамент;
- 4) затвержує положення про структурні підрозділи Департаменту та посадові інструкції працівників Департаменту, розподіляє обов'язки між ними;
- 5) планує роботу Департаменту, вносить пропозиції щодо формування планів роботи Запорізької обласної державної адміністрації;
- 6) вживає заходів щодо удосконалення організації та підвищення ефективності роботи Департаменту;
- 7) звітує перед головою Запорізької обласної державної адміністрації про виконання покладених на Департамент завдань та затверджених планів роботи;
- 8) може входити до складу колегії Запорізької обласної державної адміністрації;
- 9) вносить пропозиції щодо розгляду на засіданнях колегії Запорізької обласної державної адміністрації питань, що належать до компетенції Департаменту та розробляє проекти відповідних рішень;
- 10) може брати участь у засіданнях органів місцевого самоврядування;
- 11) представляє інтереси Департаменту у взаємовідносинах з іншими структурними підрозділами Запорізької обласної державної адміністрації, з міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями - за дорученням голови Запорізької обласної державної адміністрації;
- 12) подає на затвердження голові Запорізької обласної державної адміністрації проекти кошторису та штатного розпису Департаменту, в межах визначеної граничної чисельності та фонду оплати праці його працівників;
- 13) розпоряджається коштами у межах затвердженого головою Запорізької обласної державної адміністрації кошторису Департаменту;
- 14) видає, у межах своїх повноважень, накази, організовує контроль за їх виконанням. Накази нормативно-правового характеру, які зачіпають права, свободи і законні інтереси громадян або мають міжвідомчий характер,

підлягають державній реєстрації в територіальних органах Міністерства юстиції України в установленому законодавством порядку;

15) укладає договори, видає довіреності;

16) забезпечує контроль за станом справ у сфері діяльності Департаменту, вживає необхідних заходів щодо їх поліпшення;

17) здійснює добір кадрів;

18) організовує роботу з підвищення рівня професійної компетентності державних службовців Департаменту;

19) призначає на посаду та звільняє з посади у порядку, передбаченому законодавством про державну службу, державних службовців Департаменту, присвоює їм ранги державних службовців, заохочує та притягує їх до дисциплінарної відповідальності;

20) приймає на роботу та звільняє з роботи у порядку, передбаченому законодавством про працю, працівників Департаменту, які не є державними службовцями, заохочує та притягує їх до дисциплінарної відповідальності;

21) забезпечує дотримання працівниками Департаменту правил внутрішнього службового розпорядку та виконавської дисципліни;

22) розподіляє обов'язки між заступником директора Департаменту, керівниками структурних підрозділів Департаменту, визначає ступінь відповідальності заступника директора та керівників структурних підрозділів Департаменту;

23) забезпечує своєчасне і якісне виконання доручень голови Запорізької обласної державної адміністрації;

24) проводить особистий прийом громадян з питань, що належать до повноважень Департаменту;

25) здійснює інші повноваження, визначені законодавством.

9. Директор Департаменту має заступника директора Департаменту – начальника управління Департаменту, який призначається на посаду та звільняється з посади директором Департаменту в установленому порядку відповідно до законодавства про державну службу.

10. У разі вакантної посади директора Департаменту, його обов'язки виконує заступник директора Департаменту - начальник управління Департаменту або інший державний службовець Департаменту згідно з розпорядженням голови Запорізької обласної державної адміністрації, начальника обласної військової адміністрації.

11. У разі тимчасової відсутності директора Департаменту (відпустка, відрядження, тимчасова непрацездатність тощо), його обов'язки виконує заступник директора Департаменту - начальник управління Департаменту або інший державний службовець Департаменту за погодженням із головою Запорізької обласної державної адміністрації.

12. На посаду директора Департаменту, заступника директора Департаменту - начальника управління Департаменту призначаються повнолітні громадяни України, яким присвоєно ступінь вищої освіти не нижче магістра і досвідом роботи на посадах державної служби категорій «Б» чи «В» або досвідом служби в органах місцевого самоврядування, або досвідом роботи на керівних посадах підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності не менше двох років, та які володіють державною мовою відповідно до рівня, визначеного Національною комісією зі стандартів державної мови. У разі коли особа, яка претендує на зайняття посади, здобула вищу освіту за освітньо-кваліфікаційним рівнем спеціаліста (повну вищу освіту) відповідно до підпункту 2 пункту 2 розділу XV (Прикінцеві та перехідні положення) Закону України «Про вищу освіту», така освіта прирівнюється до вищої освіти ступеня магістра.

13. Накази директора Департаменту, що суперечать Конституції та законам України, актам Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України, інших центральних органів виконавчої влади, розпорядженням та наказам голови Запорізької обласної державної адміністрації можуть бути скасовані головою Запорізької обласної державної адміністрації, Міністерством захисту довкілля та природних ресурсів України, іншим центральним органом або судом.

14. Для погодженого вирішення питань, що належать до компетенції Департаменту та обговорення найважливіших напрямів його діяльності утворюється колегія у складі директора Департаменту (голова колегії), його заступника, а також інших працівників Департаменту. До складу колегії можуть входити керівники інших структурних підрозділів Запорізької обласної державної адміністрації, науково-дослідних, навчальних закладів, інших підприємств, установ та організацій. Персональний склад та положення про колегію затверджує голова Запорізької обласної державної адміністрації за поданням директора Департаменту. Рішення колегії можуть бути реалізовані шляхом видання відповідного наказу директора Департаменту.

15. Для розгляду науково-прикладних рекомендацій і пропозицій щодо розроблення та шляхів реалізації пріоритетних напрямів регіонального розвитку природоохоронної політики, інших питань у Департаменті можуть утворюватися наукові ради, комісії, дорадчі та інші допоміжні органи, члени яких виконують свої функції на громадських засадах. Склад наукових рад і комісій та положення про них затверджує директор Департаменту.

16. Департамент утримується за рахунок коштів державного бюджету та є неприбутковою організацією. Границну чисельність, фонд оплати праці

працівників та видатки на утримання Департаменту в межах виділених асигнувань визначає голова Запорізької обласної державної адміністрації. Кошторис видатків, штатний розпис Департаменту затверджується головою Запорізької обласної державної адміністрації.

17. Департамент є юридичною особою публічного права, має самостійний баланс, рахунки в органах Державної казначейської служби України, печатку з зображенням Державного Герба України та своїм найменуванням, інші печатки та штампи, власні бланки.

18. Департамент бере участь у судових справах через свого керівника, іншу особу, уповноважену діяти від його імені відповідно до цього Положення, трудового договору (контракту) (самопредставництво Департаменту) або через представника.

19. Рішення про припинення (ліквідацію, злиття, поділ, приєднання або перетворення) Департаменту як юридичної особи публічного права приймається головою Запорізької обласної державної адміністрації.

Тимчасовий виконувач обов'язків директора
Департаменту захисту довкілля¹
обласної державної адміністрації

Ірина ПРОГОВА